

Vispārējā tiesa iegūst jaunas procesuālās normas

2015. gada 1. jūlijā stāsies spēkā jaunais Reglaments un ar tā piemērošanu saistīti jauni dokumenti¹, kas paredzēti, lai uzlabotu tiesvedības norisi Vispārējā tiesā

Jaunais Reglaments

Jaunais Vispārējās tiesas Reglaments², kas ir 2012. gadā uzsāktā darba rezultāts, aizstās 1991. gada Reglamentu. Laika gaitā šis iepriekš minētais reglaments ir ticis daudzkārt grozīts, lai pielāgotu un uzlabotu procesuālās normas atbilstoši vajadzībām un pārmaiņām. Šai fragmentārajai pieejai sasniedzot savas robežas, bija nepieciešama pilnīga reforma, kas ļāva pārstrukturēt sākotnējo tekstu un ieviest jaunas normas. Šajā kontekstā ir sasniegti vairāki mērķi.

Procesuālās normas ir **pielāgotas** šobrīd Vispārējā tiesā notiekošo **tiesvedību reālajai situācijai**, skaidri nošķirot trīs tajā izskatāmo prasību pamatkategorijas, no kurām katrai piemīt savas iezīmes :

- tiešās prasības, saistībā ar kurām it īpaši bieži rodas procesa jautājumi un tiek iesniegti pieteikumi par iestāšanos lietā un pieteikumi par konfidencialitātes ievērošanu ;
- prasības intelektuālā īpašuma jomā ;
- apelācijas sūdzības par Civildienesta tiesas nolēmumiem.

Vairāku gadu laikā īstenotie centieni ar mērķi uzlabot Vispārējās tiesas efektivitāti ir turpinājušies procesuālajā jomā, lai **stiprinātu spēju izskatīt lietas saprātīgā termiņā, ievērojot taisnīga procesa prasības**, atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas noteikumiem³. Šajā ziņā tostarp būtu jāmin :

- normu par tiesnesi, kas vienpersoniski izlemj lietu, piemērošanas jomas paplašināšana, to attiecinot uz intelektuālā īpašuma lietām ;
- normu par tiesvedības valodas noteikšanu un tiesvedības rakstveida daļas norisi vienkāršošana intelektuālā īpašuma lietās (tikai viena procesuālo rakstu apmaiņa) ;
- iestāšanās lietā kārtības vienkāršošana (vairs nav paredzēts atļaut iestāties lietā, ja pieteikums iesniegts pēc tam, kad beidzies likumiskais sešu nedēļu termiņš pēc paziņojuma par prasības celšanu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (ESOV) ;
- iespēja Vispārējai tiesai tiešo prasību lietas izlemt bez tiesvedības mutvārdu daļas, ja neviena no pusēm nav lūgusi noturēt tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklaušanās ;
- iespēja Vispārējai tiesai apelācijas tiesvedībā lemt bez tiesvedības mutvārdu daļas, pat ja kāds lietas dalībnieks ir iesniedzis pieteikumu ;
- personām, kas iestājušās lietā, piešķirto tiesību precizēšana ;

1 Vispārējās tiesas Reglamenta izpildes praktiskie noteikumi, pieteikuma par juridisko palīdzību veidlapa un vairākas rokasgrāmatas.

2 Pēc tam, kad Reglamenta projekts bija saņēmis Tiesas piekrišanu, tas 2014. gada 14. martā tika nosūtīts Padomei, kā paredzēts LESD 254. panta piektajā daļā. Pēc tam, kad Padome 2015. gada 10. februārī to apstiprināja, Vispārējā tiesa pieņēma Reglamentu 2015. gada 4. martā, un tas tika publicēts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī 2015. gada 23. aprīlī (OV L 105, 1. lpp.).

3 Hartas 47. pants.

- noteiktu lēmumpieņemšanas pilnvaru, kas agrāk bija tiesas palātām, nodošana palātas priekšsēdētājiem un noteiktu lēmumu formas vienkāršošanu, paredzot jaunus gadījumus, kuros vairs nav jālemj, izdodot rīkojumu (piemēram, tiesvedības apturēšana un lietu apvienošana) ;
- norāde uz to, ka Vispārējā tiesa pēc iespējas ātrāk lemj par iebildi par nepieņemamību vai neesamību kompetencē, par pieteikumu par tiesvedības izbeigšanu pirms sprieduma taisīšanas vai jebkādu citu procesa jautājumu, kā arī par pieteikumu par iestāšanos lietā vai gadījumā, ja tiek apstrīdēts pieteikums par konfidencialitātes ievērošanu.

Ir mēģināts nodrošināt **procesuālo normu, kas regulē Eiropas Savienības tiesās ierosināto tiesvedību, vienveidību**, it īpaši ņemot vērā Tiesas Reglamentu, kas stājās spēkā 2012. gada 1. novembrī, tajā pašā laikā cenšoties ņemt vērā tiešo prasību īpatnības lietās, kurās pretējās puses ir fiziska vai juridiska persona vai dalībvalsts un Savienības iestāde.

Vispārējās tiesas rīcībā būs normas, kas tai ļaus **izvēlēties tādu darba organizācijas veidu, ko tā uzskata par vispiemērotāko atkarībā tostarp no tās sastāvā esošo tiesnešu skaita**, un pieņemt noteikumus, lai praktiski iedarbinātu Statūtu grozījumus saistībā ar **Vispārējās tiesas priekšsēdētāja vietnieka amata** izveidošanu.

Ir sniegti risinājumi Reglamentā līdz šim neregulētām procesuālajām situācijām, piemēram: apstākļi, kādos lieta var tikt pārdalīta, grozījumu veikšana prasības pieteikumā ietvertajos prasījumos tiesvedības laikā vai darbības, kas veicamas pēc tam, kad, izpildot Vispārējās tiesas uzdoto pierādījumu savākšanas pasākumu, ir ticis iesniegts kāds dokuments. Turklāt ir izstrādāta jauna īpaša procesuālā kārtība, lai reglamentētu to, kā tiesvedības laikā ir veicamas darbības ar konfidencialu informāciju vai materiāliem, kas skar Savienības vai tās dalībvalstu drošību vai to starptautisko attiecību uzturēšanu, kā arī atkāpes no sacīkstes principa, kuras varētu no tā izriet. Šī kārtība, kas paredzēta Reglamenta 105. pantā, tomēr darbosies tikai pēc tam, kad tiks publicēts Vispārējās tiesas lēmums, ar ko nosaka drošības noteikumus šo datu aizsardzībai.

Tāpat ir padarīti racionālāki daži regulējošie mehānismi: ir atcelta formāla prasība, ka privāttiesību juridisko personu pārstāvošam advokātam jāpierāda, ka viņa pilnvarojumu ir izsniegusi šim nolūkam pienācīgi pilnvarotā persona, un elektroniskais pasts vairs netiks izmantots kā procesuālo dokumentu iesniegšanas veids (lai izvairītos no dažām šajā ziņā regulāri sastopamām problēmām un lai sekmētu lietojumprogrammas *e-Curia* izmantošanu).

Visbeidzot, no formas viedokļa raugoties, ir tikusi uzlabota **Reglamenta uztvere**, pateicoties galveno izmantoto jēdzienu definēšanai, kopējās struktūras pārveidošanai un nosaukumu piešķiršanai katram pantam.

Dokumenti, kas attiecas uz Reglamenta piemērošanu

Atbilstoši Reglamentam Vispārējā tiesa pieņēma vairākus dokumentus, kas tāpat stāties spēkā 2015. gada 1. jūlijā.

Pēc apspriešanās ar dalībvalstīm, Padomi, Komisiju, Parlamentu, ITSB un Eiropas advokātu kolēģiju un juristu biedrību padomi Vispārējā tiesa 2015. gada 20. maijā atbilstoši jaunā Reglamenta 224. pantam pieņēma **Vispārējās tiesas Reglamenta izpildes praktiskos noteikumus**. Šajos noteikumos, ar kuriem tiek atcelti un aizstāti 2007. gada 5. jūlija Norādījumi sekretāram⁴ un 2012. gada 24. janvāra Praktiski norādījumi lietas dalībniekiem Vispārējā tiesā⁵, ir izskaidrotas, konkretizētas un papildinātas noteiktas Reglamenta normas. To mērķis cita starpā ir sniegt lietas dalībnieku pārstāvjiem norādījumus par procesuālo dokumentu un materiālu noformēšanu un iesniegšanu un ļaut viņiem ņemt vērā faktorus, kas ir jāievēro Vispārējai tiesai. Ir jāatzīmē, ka priekšraksti attiecībā uz trešo personu piekļuvi lietas materiāliem, anonimitāti un noteiktu datu nepubliskošanu, kas pašlaik ietverti Praktiskos norādījumos lietas dalībniekiem, nav

4 2007. gada 5. jūlija Norādījumi sekretāram (OV L 232, 1. lpp.), kuros grozījumi izdarīti 2010. gada 17. maijā (OV L 170, 53. lpp.) un 2012. gada 24. janvārī (OV L 68, 20. lpp.).

5 2012. gada 24. janvāra Praktiski norādījumi lietas dalībniekiem Vispārējā tiesā (OV L 68, 23. lpp.).

iekļauti Izpildes praktiskajos noteikumos, bet pašā jaunā Reglamenta tekstā. Tādā pašā veidā ir uzsvērts procesuālo rakstu apjoma ierobežošanas svarīgums, iekļaujot Reglamentā normu, kura šobrīd ir ietverta Praktiskos norādījumos lietas dalībniekiem. Šīs normas piemērošanas kārtība, kā arī sekas, kas iestājas atkārtotas tās neievērošanas gadījumā, ir aprakstītas Izpildes praktiskajos noteikumos.

Reglamentā paredzētā [pieteikuma par juridisko palīdzību veidlapa](#) bija jāpielāgo, lai tajā tiktu ņemta vērā juridiskās palīdzības piemērošanas joma paplašināšana, to attiecinot arī uz juridiskām personām. Turklāt, runājot par formu, ir uzsvērtā informācija, kas paredzēta, lai atvieglotu tās uztveri personām, kuras nepārstāv advokāts. Jaunā pieteikuma par juridisko palīdzību veidlapa, kas tiks publicēta ESOV un būs pieejama Eiropas Savienības Tiesas interneta vietnē, būs jāizmanto no 2015. gada 1. jūlija.

Visbeidzot, Izpildes praktiskajos noteikumos minētās **trīs rokasgrāmatas** ir pieejamas Eiropas Savienības Tiesas interneta vietnē. Šajos dokumentos, kuru mērķis ir palīdzēt lietas dalībnieku pārstāvjiem, ir sniegta informācija par to, kā ir jānoformē un jāiesniedz prasības pieteikums papīra formātā vai ar lietojumprogrammu *e-Curia* un par tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai norisi.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127